

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo

Vår dato 26.01.2016
Deres dato 9.11.2015
Vår referanse 273-37511
Deres referanse 15/1336

Forslag om endringer i industrikonsesjonsloven – høring

Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) viser til Olje- og energidepartementets (OED) høringsbrev 9.11.2015 med høringsfrist 9.2.2016. Departementet foreslår endringer i industrikonsesjonsloven §§ 37 og 39 om privat minoritetseierskap i vannkraftselskaper.

Innledning

Det følger av industrikonsesjonsloven at landets vannkraftressurser tilhører og skal forvaltes til beste for allmennheten, og at dette skal sikres gjennom offentlig eierskap på statlig, fylkeskommunalt og kommunalt nivå.

Forutsatt at det åpenbart foreligger reelt offentlig eierskap, kan private aktører i dag erverve inntil en tredjedel av aksjer, parter eller rettigheter til aksjeselskaper som har konsesjonspliktige rettigheter til vannfall.

OED foreslår i denne høringen å endre industrikonsesjonsloven §§ 37 og 39 slik at det blir mulig å etablere privat minoritetseierskap i offentlige ansvarlige vannkraftselskaper eller selskaper med delt ansvar, som et alternativ til aksjeselskaper.

Forslaget rokker ikke ved noen av de sentrale elementene i industrikonsesjonslovens regulering av offentlig eierskap til vannkraftressursene. Uavhengig av selskapsform skal de offentlige eierne utøve et reelt offentlig eierskap, og må i den forbindelse beholde den hele og fulle kontroll og eierstyring over produksjonen og utnyttelse av vannressursen. Kontroll med det offentlige eierskapet og realiteten i dette sikres av konsesjonsmyndighetene gjennom konsesjonsbehandling av de omsøkte erverv.

I begrunnelsen for lovforslaget viser departementet til at den ansvarlige selskapsformen legger til rette for at deltakerne kan inngå avtale om å ta ut en andel av kraftproduksjonen tilsvarende sin eierandel, mot å dekke en tilsvarende andel av det ansvarlige selskapets kostnader. Dersom private aktører kan erverve inntil 1/3 av andelene i et offentlig ansvarlig vannkraftselskap, vil det kunne gjøre det mer attraktivt å delta som minoritetseiere. Denne justeringen kan bidra til økt kapitaltilgang for de offentlige eierne. For kraftnæringen er dette positivt i perioder med store investeringsbehov.

Det presiseres at muligheten for private erverv av inntil 1/3 av kapitalen og stemmene i et offentlig vannkraftselskap forutsettes å gjelde likt for alle aktører innenfor EØS-avtalens

virkeområde i samsvar med EØS-rettens krav.

NHOs vurdering

NHO gir sin tilslutning til OEDs vurderinger og støtter i det alt vesentlige forslagene i høringen.

Det er behov for forutsigbare rammebetingelser innenfor vannkraftsektoren med reguleringer som bidrar til at energiselskapene i større grad motiveres til å investere i nye og eksisterende anlegg. Forslaget er et riktig steg i den retningen. Alderssammensetningen av vannkraftanleggene tilsier at behovet for rehabilitering, opprusting og utvidelser er sterkt økende. Offentlige krav gjennom damforskriften påfører også selskapene store kostnader til rehabilitering.

Med lovens gjeldende eierskapsbegrensninger er det lite dynamikk i næringen, noe som gjenspeiles i få transaksjoner. Lovforslaget er særlig viktig i dette perspektivet, og det er ønskelig at endringene gjennomføres raskt og praktiseres på en måte som gir vannkrafteierne mest mulig fleksibilitet til å velge organiserings- og finansieringsmåte innenfor konsolideringsmodellen, slik at det blir reell dynamikk i markedet.

Grunnkravet om reelt offentlig eierskap i vannkraftselskaper skal stå fast. Med dette utgangspunktet er NHO enig med departementet i at det på sikt kan være hensiktsmessig å utvikle mer standardiserte selskapsavtaler eller klausuler for ansvarlige selskaper slik at forutberegneligheten og åpenheten styrkes. Det kan også bidra til at mindre aktører med mindre kunnskap og erfaring på området vil vurdere å tre inn som minoritetsiere i tråd med begrunnelsen for forslaget.

Om grensen for konsesjonsplikt

Departementet forslår i punkt 4.3 i høringsnotatet at «*ethvert* privat erverv av selskapsandeler bør konsesjonsbehandles», mens det ved erverv av aksjer gjelder et konsesjonskrav når erververen blir innehaver av mer enn en femtedel av samtlige aksjer eller stemmer i selskapet, jf. industrikonsesjonsloven § 36 første ledd første punktum.

Vi kan ikke se at dette er godt begrunnet og ber departementet om at det i proposisjonen begrunnes nærmere hvorfor det ikke bør settes samme grense for konsesjonsplikt for ansvarlige selskaper og selskaper med delt ansvar som for aksjeselskaper.

Beregningsmåten for når et selskap er å anse som offentlig i konsesjonsrettslig forstand

For bransjen kan det være krevende å trekke opp grensen for når et selskap er å anse som offentlig i konsesjonsrettslig forstand. Vi viser her til synspunktene fra vår landsforening Energi Norge, og deres anmodning om et møte etter at lovendringen er gjennomført.

Avsluttende bemerkninger

NHO støtter i det alt vesentlige forslagene i høringen. Vi viser for øvrig til de utdypende synspunkter som våre landsforeninger Norsk Industri og Energi Norge har avgitt, og slutter oss til disse.

Vennlig hilsen
Næringslivets Hovedorganisasjon
Område Næringspolitikk

Ingebjørg Harto
Direktør

Andreas Pihlstrøm
Advokat